

ตลาด และกฎระเบียบของสินค้า Organic ในประเทศบราซิล

แนวโน้มที่สำคัญของผู้บริโภคทั่วโลก คือให้ความสำคัญกับสุขภาพ (Health and Wellness) ของตนเองเพิ่มมากขึ้น วิธีการหนึ่ง ได้แก่ การบริโภคอาหาร Organic ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพ ผู้บริโภคในประเทศบราซิลก็มีความนิยมในสินค้า Organic เช่นกัน นอกจากนี้หน่วยงานราชการของบราซิลมีการสนับสนุน ส่งเสริมการผลิตและบริโภคสินค้า Organic อย่างจริงจัง

1. ตลาดของสินค้าในบราซิล

ตลาดรวมของสินค้า Organic ในบราซิล Organics Brasil (Liu, 2016)¹ ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทในการสนับสนุนด้านการตลาดสินค้า Organic ของทางการบราซิล ได้ให้ข้อมูลว่าในปี 2558 มียอดขายสินค้ากลุ่ม Organic รวมกันทั้งประเทศมูลค่า 2.50 พันล้านบราซิลเลี่ยนเฮอัล หรือประมาณ 0.76 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และปี 2559 คาดว่าตลาดมีมูลค่า 3.25 พันล้านบราซิลเลี่ยนเฮอัล หรือประมาณ 1.02 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

2. นิยามของสินค้า Organic

อาหารหรือสินค้าเกษตรที่จัดว่าเป็น Organic นั้น Ministry of Agriculture, Livestock and Food Supply (MAPA) หมายถึง สินค้าเกษตรที่ไม่มีการใช้สารอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค รวมทั้งต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีทางการเกษตร และ GMOs ในขั้นตอนการเพาะปลูก (<http://www.agricultura.gov.br/desenvolvimento-sustentavel/organicos/o-que-e-agricultura-organica>)

3. การนำเข้าสินค้า Organic

สินค้า Organic ที่นำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งจากประเทศไทยที่จะวางจำหน่ายในประเทศบราซิลได้ และใช้คำว่า “Organic” เพื่อทำการตลาดนั้น ต้องได้รับการรับรองโดย MAPA หรือหน่วยงานที่ MAPA อนุญาตให้เป็นผู้รับรอง รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ทางการบราซิลกำหนดเกี่ยวกับสินค้า Organic ทั้งนี้ สินค้าที่ได้รับเครื่องหมายรับรองตามกฎหมายของประเทศอื่น หรือเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสากลอื่น จะไม่ได้รับการรับรองจากทางการบราซิล ดังนั้นสินค้าทุกชนิดจากทุกประเทศต้องได้รับการรับรองตามกฎหมายของบราซิล จึงจะจำหน่ายโดยใช้คำว่า “Organic” บนผลิตภัณฑ์ได้

¹ Liu, Ming. 2016. *Brazilian Organics Market Trends and News BIOFACH 2016*.

4. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สินค้า Organic ในประเทศบราซิลอยู่ภายใต้การดูแลของ MAPA นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการพิเศษในระดับประเทศ (Federal) และระดับรัฐ (State) ดูแลในส่วนของสินค้า Organic เป็นการเฉพาะอีกด้วย โดยเรียกหน่วยงานนั้นว่า The Commissions of Organic Production หรือ CPOrg ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกพืช Organic โดยผู้ที่วางตลาดสินค้า Organic ต้องมีรายชื่ออยู่ใน the National Register of Organic Producers (Cadastro Nacional de Produtores Orgânicos) การที่จะอยู่ในลิสต์รายชื่อได้นั้นผู้ประกอบการต้องผ่านการรับรองว่าสินค้าเป็น Organic (www.agricultura.gov.br/arq_editor/file/Desenvolvimento_Sustentavel/Org%C3%A2nicos%20CNPO/2016/CNPO%20MAPA%2027_12_2016_3.xls)

4.1 วิธีการรับรองสินค้า Organic

การรับรองความเป็นสินค้า Organic ในประเทศบราซิล สามารถทำได้ 3 วิธี ได้แก่

1) Social Control in Direct Selling เกษตรกรผู้ผลิตรายเล็ก ๆ ในบราซิล รวมกลุ่มกันเพื่อควบคุมคุณภาพการผลิตกันเอง แต่เกษตรกรสามารถจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรงเท่านั้น (Final consumer) ทั้งนี้กลุ่มเกษตรกรต้องจดทะเบียนกับ MAPA เช่นกัน

2) Participatory Guarantee System (PGS) เกษตรกร ผู้บริโภค และผู้ที่เกี่ยวข้องรวมตัวกัน ก่อตั้งองค์กรเพื่อควบคุมคุณภาพสินค้าที่ผลิต เพื่อออกตรารับรองสินค้า Organic แสดงบนฉลากของสินค้า ซึ่งสามารถจำหน่ายให้กับบุคคลที่สามได้

3) Certification by Audit ผู้ผลิตสินค้า Organic ได้รับการตรวจสอบโดยองค์กรที่ได้รับการอนุญาตจาก MAPA ให้เป็นผู้ตรวจสอบสินค้าว่าเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด หากผู้ประกอบการได้รับการรับรอง สามารถใช้ตรารับรองสินค้า Organic แสดงบนฉลากของสินค้า ดังนั้นสำหรับผู้ประกอบการไทยที่สนใจจะเปิดตลาดสินค้า Organic ในบราซิล จะต้องใช้วิธีที่ 3 นี้เท่านั้น

4.2 การขอ Certification by Audit

ในปัจจุบัน MAPA อนุญาต 9 หน่วยงานให้เป็นผู้ตรวจสอบออกตรารับรองสินค้า Organic ในบราซิลได้ แต่มี 4 หน่วยงานเท่านั้นที่ให้การรับรองในระดับสากล² (International Accredited Certification Agencies)

- 1) ECOCERT BRASIL CERTIFICADORA LTDA.
- 2) AGRICONTROL LTDA (OIA).
- 3) IMO CONTROL OF BRAZIL LTDA.
- 4) IBD CERTIFICATIONS LTDA.

² IBID

4.3 ฉลากของสินค้า Organic

หลังจากที่ผู้ประกอบการผ่านการตรวจสอบ และได้รับการรับรองให้ใช้คำว่า Organic และเครื่องหมายฯ บนฉลากของสินค้าได้ มีเงื่อนไข/ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

- สินค้าที่มีส่วนประกอบเพียงชนิดเดียว สามารถใช้คำว่า “Organic product” เมื่อได้รับการรับรอง
- สินค้าที่มีส่วนประกอบมากกว่า 1 ชนิด ซึ่งส่วนประกอบทั้งหมดมิใช่ Organic ต้องระบุบนฉลาก และมีรายละเอียดดังนี้
 - ก. หากส่วนประกอบเกินกว่าร้อยละ 95 เป็น Organic ที่ได้รับการรับรอง เขียนบนฉลาก “Organics products”
 - ข. หากส่วนประกอบร้อยละ 70-95 เป็น Organic ที่ได้รับการรับรอง เขียนบนฉลาก “Products with organic ingredients” และต้องเขียนสัดส่วนของส่วนประกอบที่เป็น organic และ non-organic
 - ค. หากไม่อยู่ในเงื่อนไขข้อ ก. และ ข. จะไม่สามารถเขียนบนฉลากว่าเป็น Organic

สัญลักษณ์สินค้า Organic บนฉลากสินค้า

5. แนวทาง/ขั้นตอนการขอการรับรองฯ

IBD (March, 2016)³ ได้ให้คำแนะนำ และแนวทางในการขอการรับรองฯ กับผู้ประกอบการที่สนใจขอรับการรับรอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการโดยสังเขป ดังนี้

- 1) ผู้ประกอบการประสานแจ้งหน่วยงานผู้ให้การรับรอง เพื่อขอรับการรับรอง
- 2) หน่วยงานผู้ให้การรับรอง ส่งเอกสารขอข้อมูลในรายละเอียดเพื่อใช้ในการประมวลผลความต้องการของผู้ขอใช้บริการ รวมทั้งกรอบของการให้บริการ

³ IBD CERTIFICATIONS LTD. 2016. *Organic Products Certification Step by Step.*

- 3) หน่วยงานผู้ให้การรับรองนำข้อมูลที่ได้รับไปประมวลผล เพื่อพิจารณาว่าหน่วยงานฯ มีความสามารถในการให้บริการตามที่ได้รับการร้องขอหรือไม่
- 4) หน่วยงานฯ จะยื่นข้อเสนอ แนวทางการดำเนินการ เงื่อนไข และกรอบวงเงินค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการ
- 5) ทั้งสองฝ่ายลงนามในข้อตกลง โดยแต่ละฝ่ายจะดำเนินการในส่วนของการรายละเอียด เงื่อนไขที่ตนเองได้รับมอบหมาย
- 6) การเตรียมการก่อนการตรวจสอบ (Audit Preparation) หน่วยงานฯ จะส่งแบบฟอร์มให้กับผู้ประกอบการเพื่อกรอกรายละเอียดในส่วนของขั้นตอนการปฏิบัติงานทั้งหมด ผู้ตรวจสอบ (Auditor) ที่ได้รับการมอบหมายจะเป็นผู้วิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงานรวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อจัดทำ Audit plan
- 7) การตรวจสอบ (Audit) อันดับแรกผู้ตรวจสอบจะประชุมหารือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลถึงขั้นตอน วิธีการในการดำเนินการตรวจสอบ การขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ จากบุคลากรของผู้ประกอบการ การประเมินผล (Evaluations) จะดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น
 - การสัมภาษณ์
 - การสังเกตกิจกรรม
 - การวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ
 - การสังเกตเครื่องมือ อุปกรณ์ พื้นที่
 - การเปรียบเทียบ inputs – production – sales – stock
 - การฝึกการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability exercise)
 - การเก็บตัวอย่างสินค้า, ดิน, น้ำ
 - การระบุและตรวจสอบประเด็น กิจกรรมที่มีความเสี่ยง
 - การตรวจสอบประเด็นที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในการประเมินครั้งก่อนๆ
 - การตรวจวิเคราะห์ข้อร้องเรียน และการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเมื่อสิ้นสุดกระบวนการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบจะเชิญประชุมเพื่อแจ้งผลการตรวจสอบ และหารือร่วมกันเพื่อให้ได้ผลสรุป
- 8) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบ จะประเมินผลจากเอกสารการตรวจสอบ (Audit Report) คุณภาพ รวมทั้งความสอดคล้องกับข้อกำหนดต่าง ๆ
- 9) หากผลการประเมินเป็นที่น่าพอใจ หน่วยงานตรวจสอบจะออกเอกสารรับรอง Certificate of Conformity ให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งเอกสารนี้มีอายุ 1 ปี

- 10) หน่วยงานตรวจสอบจะดำเนินการติดตาม และสุ่มตรวจการดำเนินการของผู้ประกอบการเป็นประจำทุกปี เพื่อต่ออายุ หรือยืนยันว่าผู้ประกอบการยังดำเนินการตามข้อกำหนด
- 11) หน่วยงานตรวจสอบสามารถที่จะระงับ/ยกเลิก เอกสารรับรองได้ หากพบว่าผู้ประกอบการมิได้ดำเนินการตามเงื่อนไข ขั้นตอนที่กำหนด ทั้งนี้ผู้ประกอบการสามารถยื่นเอกสาร/ให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรอบเวลาที่กำหนด ก่อนหน่วยงานตรวจสอบระงับ/ยกเลิกเอกสารรับรอง

6. งานแสดงสินค้าที่น่าสนใจ

1) BIO BRAZIL FAIR, BIOFACH AMERICA LATINA เป็นงานแสดงสินค้าเกี่ยวกับ Organic ที่ใหญ่ที่สุดในลาตินอเมริกา จัดขึ้นที่เมือง Sao Paulo ประเทศบราซิล โดยงานล่าสุดจัดขึ้นเมื่อวันที่ 8-11 มิถุนายน 2559 มีผู้เข้าร่วมแสดงสินค้า 117 ราย ผู้เยี่ยมชมงาน 19,240 ราย

ในปี 2560 จะมีการจัดงานขึ้นระหว่างวันที่ 7-10 มิถุนายน 2560 ผู้สนใจสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.biofach-americalatina.com.br

2) APAS 2017 ครั้งที่ 33 งานแสดงสินค้าและบริการสำหรับซูเปอร์มาร์เกต (อาหาร เครื่องดื่ม ขนมขบเคี้ยว) วันที่ 2-5 พฤษภาคม 2560 (ข้อมูลเพิ่มเติม <http://feiraapas.com.br>)

ผู้ส่งออกสินค้าของไทยที่สนใจจะขยายตลาดสินค้า Organic ในบราซิล สามารถประสานข้อมูลเพิ่มเติมได้โดยตรงกับทางสำนักงานฯ e-mail: thaitcsp@terra.com.br และ thaitcsaopaulo@ditp.go.th

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเซาเปาโล

กุมภาพันธ์ 2560

หน่วยงานที่ให้การรับรองสินค้า Organic ของบราซิล

1. ECOCERT BRASIL CERTIFICADORA LTDA

Address: Rua Germano Hermesmeyer, s / n (Matrix) - Santa Rosa de Lima - Santa Catarina CEP 88763-000

Office and Mailing Address: Street Councilman Osni Ortiga, 949, Lagoa da Conceição, Florianópolis - Santa Catarina CEP 88.062- 450

Tel : +55 48 3232-8033 / Fax: +55 48 3232-8033

E-mail : ecocert@ecocert.com.br

Website : www.ecocert.com.br

2. AGRICONTROL LTDA (OIA)

Address : Av Dr. Vieira de Carvalho, 51, 7th floor, Vila Buarque - São Paulo - São Paulo.
CEP 01210-010

Phone : +55 11 3062-1145 / Fax: +55 11 3068-8721

e- mail : oiabrasil@oiabrasil.com.br

Website : www.oiabrasil.com.br

3. IMO CONTROL OF BRAZIL LTDA

Address: Isabel Street Castilla, 136, Vila Beatriz - São Paulo - São Paulo CEP 05445-010

Tel : +55 11 3816-1868 / Fax: +55 11 3816-3148

E-mail : imo@imocontrol.com.br

Website : www.imo.ch

4. IBD CERTIFICATIONS LTDA

Address: Barros Amando Street, 2275, Botucatu - São Paulo CEP 18602-150

Tel : +55 14 3811-9800 / Fax: +55 14 3811-9801

E-mail : ibd@ibd.com.br

Website : www.ibd.com.br
